

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

МАТЕРІАЛИ
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих вчених з нагоди Дня науки
«СУЧАСНА НАУКА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

19 травня 2021 р.
м. Херсон

УДК 001:63(06)

Редакційна колегія:

Відповідальні за випуск: голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, Херсонського державного аграрно-економічного університету **Марія НІКІТЕНКО**; заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету **Владислав КРИВИЙ**.

За редакцією

*доктора сільськогосподарських наук, професора,
проректора з наукової роботи та міжнародної діяльності
Херсонського державного аграрно-економічного університету*
О.В. АБЕРЧЕВА

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених з нагоди Дня науки, 19 травня 2021р. - Херсон, - С. 225.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні технології та досягнення агрономічних, економічних, природничих, екологічних, іхтіологічних, технологічних, ветеринарних наук. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей.

Дякуємо закладам вищої освіти які прийняли участь у конференції:

*Одеський державний аграрний університет,
Інститут зрошуваного землеробства НААН України,
Київський національний університет технологій та дизайну,
Херсонський національний технічний університет,
Національний університет водного господарства та природокористування (м. Рівне),
Херсонська філія Державна установа "Інститут охорони ґрунтів України",
Асканійська Державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту зрошуваного
землеробства НААН (с. Тавричанка, Україна).*

*Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

- КИРИЛОВ Ю.Є.** - ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р. екон. наук, професор, голова програмно-організаційного комітету;
- ГРАНОВСЬКА В.Г.** - перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р екон. наук, професор.
- АВЕРЧЕВ О.В.** - проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р. с.-г. наук., професор;
- НІКІТЕНКО М.П.** - голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету;
- КРИВИЙ В.В.** - заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Програма конференції:

КЕЙС 1. Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві.

КЕЙС 2. Перспективні технології у ветеринарії, виробництві і переробці продукції тваринництва та аквакультури.

КЕЙС 3. Тенденції раціонального природокористування та збереження земельних ресурсів.

КЕЙС 4. Сучасні досягнення інженерних наук у будівництві та електрифікації виробничих підприємств

КЕЙС 5. Тенденції розвитку харчового виробництва та індустрії готельно-ресторанної справи.

КЕЙС 6. Розвиток підприємництва, менеджменту та ІТ-технологій в аграрному виробництві.

КЕЙС 3 ТЕНДЕНЦІЇ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ	
Breus Denys <i>Kherson state agrarian and economic university</i> Studies on the soil fertility change in the steppe zone of Ukraine	145
Бурим М. І., Стратічук Н. В. <i>Херсонський державний аграрно-економічний університет</i> Теоретичні аспекти рекреаційного природокористування	149
Куницький С. О., Мінаєва Н. Л., Давиденко Н. В. <i>Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне</i> <i>Херсонський державний аграрно-економічний університет</i> Підходи щодо раціонального водокористування в об'єднаних територіальних громадах	152
Скок С. В. <i>Херсонський державний аграрно-економічний університет</i> Оцінка якісного стану ґрунтів харківської області в умовах антропогенного навантаження	156
Стратічук О. В., Стратічук Н. В. <i>Херсонський державний аграрно-економічний університет</i> Раціональне природокористування та охорона земельних ресурсів Херсонської області	160
Цуркан Л. В. <i>Херсонський державний аграрно-економічний університет</i> Раціональна зимівля цьоголітків коропа та рослиноїдних риб	163
КЕЙС 4 СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ІНЖЕНЕРНИХ НАУК У БУДІВНИЦТВІ ТА ЕЛЕКТРИФІКАЦІЇ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Біднина І. О., Морозов О. В. <i>Інститут зрошуваного землеробства НААН, м. Херсон</i> <i>Херсонський державний аграрно-економічний університет</i> Вплив довготривалого зрошення мінералізованими водами на еколого-агрохімічні властивості ґрунту	165
Vladimirova Valentina, Grushyrskiy Yuri, Yemelianova Tatiana <i>Kherson state agrarian and economic university</i> Substantiation of methods of strength calculation in longitudinal transverse bending	168
Владимирова В. М., Морозова О. С. <i>Херсонський державний аграрно-економічний університет</i> Водні ресурси південного степу України- перспективний напрям культурно - пізнавального туризму	172

УДК: 639.3:597.551.2

Л. В. ЦУРКАН

*асистент кафедри водних біоресурсів та аквакультури
Херсонський державний аграрно-економічний університет*

РАЦІОНАЛЬНА ЗИМІВЛЯ ЦЬОГОЛІТКІВ КОРОПА ТА РОСЛИНОЇДНИХ РИБ

Актуальність. В зимньо-весняний період, температура повітря по Україні підвищилася на 1,1-1,7°C. Зима 2018/19 рр. була набагато тепліше кліматичної норми, усереднюючи по Україні, аномалія температури склала + 4.79°C - максимальна величина в ряду, аномалії на станціях сходу України досягали +6°C. Весною аномальні температури спостерігались на півдні України і досягали +1,9°C. Такі зміни призвели до зміщення агрокліматичних зон України на 200 км на північ. Таким чином природно-кліматична зона Полісся взагалі вийшла за межі України, а зона Лісостепу досягла меж Вінницької області [1-6].

Особливо відчутно температура повітря впливає на акваторії штучного походження, які мають відносно малу площу в поєднанні з невеликим об'ємом, що є характерною особливістю ставів, які входять до складу риборозплідників та повносистемних тепловодних ставових рибницьких господарств, в тому числі й зимувальні стави.

Основна частина. Як свідчить практичний досвід, найбільш поширена зимівля цьоголітків у спеціалізованих зимувальних ставах. Категорія цих ставів призначена тільки для утримання риби в зимовий період. У процесі розвитку ставового господарства, до певної категорії ставів почали висуватись необхідні вимоги. Так, бажана площа зимувального ставу повинна складати від 0,5 до 1,5 га, а глибина шару води, що не промерзає, має бути не менше 1,2 м, загальна – не менше 2,0 м. Стави мають бути оснащені системою водопостачання, яка поряд з цією функцією спроможна змінювати рівень води до повного осушення ставу, що необхідно для процесу вилову однорічків перед реалізацією або при переведенні, їх у нагульні стави. Тривалість водообміну у зимувальних ставах в процесі зимівлі цьоголітків повинна коливатись від 12 до 15 діб (залежно фізико-хімічних параметрів середовища). Ложе повинне мати мінімальний шар донних відкладень, бути добре спланованим, мати меліоративну сітку, та рибозбірну яму біля водоскидної споруди щоб забезпечувати можливість повного спуску з нього води в період вилову риби з мінімальною травматизацією [7, 8]. Результати такої зимівлі багато в чому залежать від факторів зовнішнього середовища, тому потрібно приділяти велику увагу підготовці ставів. За рекомендацією авторів, зимувальні стави слід готувати з весни, одразу після їх облову. Комплекс підготовчих заходів повинен забезпечити максимальний розклад органічних накопичень в ґрунті й функціональний стан стуву.

Мета і результати досліджень. Досить часто у виробничих умовах для зимівлі цьоголітків коропа та рослиноїдних риб, використовуються вирощувальні стави. Така трансформація технологічного процесу вирощування

товарної риби суттєво спрощує нормативну технологію, адже виключається пересадка цьоголіток в зимувальні стави та однорічок в нагульні. Поряд з цим такий спосіб супроводжується негативною складовою, яка полягає в тому, що вирощувальні стави мілководні у більшій частині своєї акваторії. Ця обставина, відповідно до відомих закономірностей, буде демонструвати суттєві температурні стрибки протягом зимівлі, що спровокує підвищену рухливість цьоголітків та їх додаткове виснаження.

Втрата маси цьоголітками в процесі зимівлі призведе до необхідності компенсації, що буде вимагати додаткових затрат кормів, а виснаження тягне за собою зниження життєздатності цьоголітків, що відобразиться на суттєвому зниженні виходу однорічків після зимівлі.

Висновки. Виходячи з викладеного, об'єктивних, доцільних та обґрунтованих технологій для спрощення технологічного процесу зимівлі цьоголітків коропа та рослиноїдних риб не існує. Але можливо провести удосконалення конструкції зимувальних ставів.

Береги ставу не повинні бути пологими, а мати практично відвісний край. Це дозволить зменшити площу мілководь що позитивно відобразиться на динаміці температурного режиму ставів.

Список літератури

1. Андрианова О. Р.,БелевичР. Р.,СкипаМ. И. Об особенностяхизменчивостиосновныхклиматических характеристик Одессы в XX столетии.Морскойгидрофизический журнал №4, 2005. 19-29 с.
2. Полонский А. Б. Роль океана в измененияхклимата.Киев, Наукова думка, 2008. 184 с.
3. Сводноеежегодноесообщение о состояниии измененииклимата на территорияхгосударств-участников СНГ за 2019 год, Москва, 2020.65 с.
4. Андрианова О. Р. Максимумы в межгодовом ходе уровня Мирового океана и характеристик Черного моря и ихсвязь с Эль-ниньо. Вісник Одеського національного університету ім. І. І. Мечніковасерія «Географічні та геологічні науки» Т.18, 2(18). 2013. 54-60 с.
5. Полонский А. Б. Роль океана в измененияхклимата.Киев, Наукова думка, 2008. 184 с.
6. Нова карта кліматичних зон України: зміщення на 200 км на Північ. URL: <https://landlord.ua/news/nova-karta-klimatychnykh-zon-ukrainyzmishchennia-na-200-km-na-pivnich/> (дата звернення 17.04.2021.)
7. ЛобченкоВ.В. Рыбоводство. Книга вторая. Кишинев, “Vitalis”, 2004, 104 с.
8. Андриющенко А.І., Вовк Н.І., Базаєва А.В. Технології виробництва риби в ставовій аквакультурі та схеми основних ланок технологічних процесів. Методичний посібник, Київ. 2004, 275 с.